

Spektrummarknadsavdelningen

Sammanfattning av marknadens synpunkter och PTS kommentarer

PTS har i detta dokument gjort en sammanfattning av de svar som marknaden har lämnat efter de förslag som PTS presenterade på en hearing den 9 mars 2010. Svaren finns publicerade i sin helhet på PTS webbplats.

<http://www.pts.se/1800MHz>

PTS ger här också kortfattade kommentarer till de förslag synpunkter som marknaden lämnat.

Tidplan

Telenor

”...rimlig tidplan...”

Mic Nordic

”...är väldigt lång och bör kortas ner så att tillståndet börjar gälla 2011-07-01 eller senast 2012-01-01.”

PTS svarar:

PTS har gjort bedömningen att två års omställningstid är rimlig mot bakgrund av att vissa basstationer kan behöva omkonfigureras och flyttas vilket eventuellt kräver bygglov.

Auktionstidpunkt

Tre

”Det är olyckligt att PTS överväger att fördröja 800 MHz-auktionen. För att ge marknadens aktörer en möjlighet till en helhetsbild bör dessa två auktioner ske vid samma tidpunkt.”

Telia Sonera

”...välkomnar att 800 MHz och 1800 MHz-auktionerna frikopplas från varandra och att PTS fortsätter arbeta med målet att 1800 MHz auktionen skall kunna ske hösten 2010.”

Tele2

”...har tidigare angett att det är nödvändigt att PTS 1800 MHz-auktion äger rum innan 800 MHz-auktionen... Tele2 vidhåller detta...”

Telenor

”...Av effektivitetsskäl bör därför 1800-auktionen inte genomföras förrän fördelningen av frekvenser i 900 MHz-bandet slutligen avgjorts och vunnit laga kraft.”

”...Telenor anser att tilldelning i ett band måste tillåtas fördröja tilldelningen i ett annat band och den nödvändiga ordningen är 900 – 1800 – 800 MHz.”

PTS svarar:

PTS strävar efter att tillgängliggöra spektrum så snart som möjligt. Eftersom det är möjligt att ha 1800 MHz-auktionen i fjärde kvartalet 2010 ser PTS ingen anledning till att senarelägga auktionen.

Auktionsform/auktionsdesign

Telia Sonera

”...stödjer det övergripande upplägget av auktionen: En första fas som avgör mängden spektrum och en andra som avgör placeringen i bandet...”

”Den utformning av Fas 2 är mycket knapphändigt beskriven men är under alla förhållanden problematisk...PTS bör därför utveckla sitt förslag (eller utarbeta ett nytt) så att det är möjligt att förstå vilka regler som är tänkta att användas och sedan genomföra en ny konsultation.”

Tele2

”...delar PTS bedömning att en klockauktion med två steg bör vara det auktionsformat som tillämpas vid en eventuell auktion i 1800 MHz-bandet. När det gäller Steg 2 i auktionen är dock Tele2:s uppfattning alltjämnt att detta steg inte bör utformas som en ny auktion där betalningsviljan styr operatörernas inbördes placeringar i bandet...”

”...vidhåller att istället för en auktion med bruten sekretess bör jämkningsdiskussioner, ledda av PTS, inledas mellan de operatörer som förvärvat spektrum i Steg 1 i auktionen, i vilka operatörerna på egen hand försöker lösa den inbördes placeringen i bandet... Skulle PTS vidhålla sin uppfattning att Steg 2 bör utformas som en auktion bör samarbetsförbudet upphöra gälla i Steg 2 och härutöver bör auktionsformatet i denna del av auktionen vara ”single round sealed bid” i enlighet med det format PTS tillämpade i 28 GHz-auktionen...”

Telenor

”...förespråkar att ett 2-stegs auktionsförfarande används i vilken först mängden spektrum och därefter placeringen bestäms.”

”... auktionsförfarandet kompletteras med ett mellansteg före Steg 2 där samtliga innehavare lämnar in en kravställning avseende önskad placering till PTS som därefter försöker lägga ”placeringspussel” så att samtligas kravställning uppfylls. Om detta lyckas så kan tilldelningen beslutas i sin helhet, annars initieras Steg 2.”

”...instämmer i att Fas 2 (placering) kan implementeras med SMRA... föreslår även en möjlighet för två aktörer, som var och en tilldelats spektrum i Fas 1, att i Fas 2 gemensamt få bjuda på placeringen av block för att säkerställa att de två aktörernas frekvensblock hamnar efter varandra...”

Ice.net

”...föreslår en första auktion där befintliga tillståndshavare inte tillåts deltagande Eventuellt bör ett spektrumtak införas... I en andra auktion fördelas kvarvarande spektrum.”

Mic Nordic

”Auktionera ut 30 MHz till nya operatörer i en första auktion utan de tre stora T:na. Vid en eventuell andra auktion, kan de tre stora bli erbjudan att få vara med. 10 MHz av de 40 bör vara licensfria för PMN (Private Mobile Network)...”

Konkurrensverket

”Konkurrensverket ser vissa problem vad gäller förutsättningarna för effektivitet och konkurrentförsvagande beteende i den föreslagna utformningen av auktionens placeringsfas. Vidare skapar denna fas, med den föreslagna utformningen, incitament till samordning varför Konkurrensverket avstyrker förslaget i denna del.”

PTS svarar:

PTS ser svagheter med det andra steget i auktionen, precis som inkomna synpunkter från marknaden har belyst. PTS har därför arbetat fram ett nytt förslag för steg 2 i auktionen. Förslaget innebär att placeringsomgången bestäms genom en ”single round sealed bid” (med ”second price”) på liknande sätt som i 28 GHz-auktionen, dvs. att auktionsdeltagarna lämnar in ett slutet bud till PTS. Rangordningen av buden blir densamma som turordningen att få välja placering. Se särskild presentation för utförligare beskrivning av auktionsutformningen på PTS webbplats. <http://www.pts.se/1800MHz>

PTS vill gärna ha marknadens synpunkter på detta förslag senast den 6 maj 2010.

Angående inkomna förslag såsom jämningsdiskussioner och placeringspussel, ser PTS en risk med att förslagen inte är tillräckligt transparenta och att de inbjuder till otillbörlig samordning.

PTS anser att alla aktörer på marknaden ska få samma chans till att köpa spektrum i 1800 MHz-bandet och vill inte utestänga aktörer i auktionen även om de har förnyade tillstånd i bandet.

De främsta målen med det andra steget i auktionen är att placera spektrumet (från såväl tidigare tilldelning som första auktionssteget) i bandet och att alla tillståndshavare ska få sammanhängande spektrum. Tillståndshavarna ska dessutom ha möjlighet att påverka sin placering i bandet. Möjligheten att kunna välja granne i bandet är inte ett mål. I den nu föreslagna modellen (single round sealed bid) når vi målen med transparens, sammanhängande spektrum och att tillståndshavarna har möjlighet att påverka sin placering. Däremot kan situationer uppstå där samtliga aktörer inte kan välja sin frekvensgranne..

Geografisk omfattning

Telia Sonera

”...stödjer fortsatt nationella tillstånd...”

Tele2

”...tillstyrker PTS förslag.”

Telenor

”Telenor delar PTS uppfattning...”

PTS svarar:

PTS ser ingen anledning till att ändra tidigare förslag.

Täckningskrav

Telia Sonera

”...stödjer fortsatt...och att tillstånden inte förknippas med täckningskrav.”

Tele2

”... skulle PTS mot förmodan upprätthålla det oacceptabla förslaget att en eventuell kommande auktion i 1800 MHz-bandet inte bör förenas med något spektrumtak är täckningsfrågan dessutom endast en av ett stort antal frågor som måste utredas av PTS. Andra frågor som är av större betydelse är bl.a. att fastställa hur kunderna till en GSM-operatör som genom auktionen ej lyckas säkerställa tillräcklig spektrum mängd för en bibehållen GSM-tjänst skall hanteras.”

Telenor

”Telenor delar PTS uppfattning...”

PTS svarar:

Tillstånden kommer inte tilldelas med några krav på täckning eftersom bandet ligger relativt högt i frekvens och därmed inte är optimalt för täckning av stora ytor. PTS menar att den tilldelade frekvensmängden i de tidigare förnyade tillstånden i 1800 MHz-bandet är tillräcklig för att fortsätta erbjuda mobiltelefoni via GSM.

Tillståndstid

Telia Sonera

”Tillståndstiden bör vara 1 januari 2013-31 december 2027. Detta bör inte vara något problem i förhållande till ny lagstiftning om den i relevanta delar överensstämmer med lagrådsremissen.”

Telenor

”... tillståndstiden för de tillstånd som auktioneras ut skall tidsmässigt synkroniseras med de förlängda tillstånden.”

PTS svarar:

PTS utreder fortfarande denna fråga. Frågan är eventuellt beroende av en planerad lagändring.

Under 2010 planeras ändringar i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation som säger att tillstånd inte får förlängas. Tillstånd som meddelats före ikraftträdandet, och som gäller längst till och med den 31 december 2015 samt inte tidigare har förlängts eller förnyats, ska anses förlängda med 10 år.

Tekniska villkor

Telia Sonera

”De tekniska villkoren bör anpassas till aktuell version av Kommissionens beslut. Om nya teknologier tillförs bör tillståndsvillkoren anpassas efterhand även om detta sker efter auktionen.”

”Det är angeläget att eventuella avvikande villkor för den översta delen reds ut innan auktionsdesignen fastställs. Sådana avvikelser kan behöva påverka utformningen redan i Fas 1 och även ha en sekundär effekt på Fas 2. Alternativt påverkas förutsättningarna för Fas 2.”

Tele2

”... kan konstatera att PTS föreslår att separationen mellan LTE och GSM skall vara minst 5,2 MHz. Konsekvenserna av detta förslag är svåröverblickbara och detta gäller i synnerhet som PTS avser att utauktionera 5 MHz-block... PTS måste tydligt redogöra för hur myndigheten ser framför sig att separationsbegränsningen skall tillämpas rent faktiskt och det är härvid nödvändigt att alla detaljer av begränsningen är kända innan en eventuell auktion äger rum...”

”Tele2 tillstyrker att en blockstorlek om 5 MHz tillämpas i auktionen.”

”... positivt att PTS är delaktig och drivande internationellt med framtagande av en BEM...”

”... välkomnar åtstramning av sändningsrätten men anser att sändningsrätten skall begränsas till att gälla enbart tillståndshavaren.”

Telenor

”... stödjer PTS förslag att tekniker som kan samexistera med GSM och UMTS ska tillåtas, dock minst LTE. Block Edge Mask är ett bra sätt att hantera teknik- och tjänsteneutralitet...”

”...Telenors bedömning är att inga särskilda villkor måste tas fram för delar nära DECT.”

PTS svarar:

PTS anser att en tillståndshavare bör kunna välja den teknologi som bäst överensstämmer med tillståndshavarens övriga produktportfölj för att på detta sätt kunna erbjuda konsumenter ett attraktivt produktutbud.

När så är möjligt anser PTS att en teknik- och tjänsteneutral tilldelning bäst tillgodoser konsumenternas tjänsteefterfrågan som kan förändras över tiden. Även tillståndshavarens marknadspositioneringsbehov kan ändras under tillståndstiden. Det är dock viktigt att en teknik- och tjänsteneutral tilldelning inte påverkar internationellt harmoniserad utrustning i onödigt hög grad.

Vid en teknik- och tjänsteneutral tilldelning anses effektbegränsningar utgöra ett tillräckligt stort skydd för frekvensgrannar vilket innebär att teknologier som behöver ytterligare skydd tar detta i ”sitt eget” frekvensområde. Mot bandkant kan det eventuellt tillkomma ytterligare begränsningar.

Spektrumtak

Tre

”PTS måste föreskriva om ett spektrumtak i den kommande 1800 MHz-auktionen. Ett sådant spektrumtak bör sättas så att ingen operatör kan inneha mer än totalt 2x20 MHz av frekvensområdet 1710-1785/1805-1880 MHz (”1800 MHz -rekvensområdet”).”

Telia Sonera

”... vidhåller att det, som PTS kommit fram till, saknas anledning att ha spektrumtak vid auktionen...”

Tele2

”... tycker det är högst beklagligt att trots att marknaden (exklusive TeliaSonera) gett tydligt uttryck för att ett spektrumtak måste tillämpas i auktionen och trots att Stelacon i den rapport... så föreslår PTS alltjämt att något spektrumtak inte skall användas i 1800 MHz-auktionen.”

”...Tele2:s grundinställning att åtminstone fyra operatörer bör ges rimlig möjlighet... skulle medföra ett spektrumtak om 2x10 MHz.”

Telenor

”... anser att spektrumtaket ska utformas så att ingen aktör kan få mer än 2x25 MHz i 1800 MHz-bandet oavsett om spektrum tilldelas genom förlängning eller auktion.”

Mic nordic

”Spektrumtak bör finnas och sättas till 10 MHz på 1800 eller 20 MHz på det gemensamma bandet 1800 och 2100 tillsammans.”

Konkurrensverket

”Konkurrensverket ser inga tungt vägande skäl för införandet av ett spektrumtak. Den slutliga bedömningen är dock avhängig målen med tilldelningsförfarandet... Att reservera visst utrymme för inträdare är sannolikt en lämpligare åtgärd för att främja inträde än att införa ett spektrumtak.”

PTS svarar:

Utgångspunkten för PTS är att ett spektrumtak, en utestängning eller en reservation endast ska användas om det finns särskilda skäl. PTS anser inte att det finns några tungt vägande skäl för införande av spektrumtak. Det finns flera aktörer i bandet som ger konsumenterna ett bra urval av tjänster. Det kommer därför inte att finnas ett spektrumtak i auktionen.

Undantag från tillståndsplikt

Tre

”3 motsätter sig att del av bandet ska undantas från tillståndsplikt.”

Telia Sonera

”Ingen del i bandet bör undantas från tillståndsplikt och därmed auktion...”

Tele2

”... sammanfattningsvis är det Tele2:s bestämda uppfattning att nackdelarna med att införa en tillståndsfri del i 1800 MHz-badet vida överstiger de eventuella och i så fall mycket begränsade fördelar som kan uppnås med en sådan reglering.”

Telenor

”... delmängd utan tillståndsplikt skulle leda till ett dåligt spektrumutnyttjande...”

Mic Nordic

”10 MHz av de 40 bör vara licensfria för PMN (Private Mobile Network)...”

Konkurrensverket

”Konkurrensverket ser positivt på övervägandet att undanta en del av 1800 MHz-bandet från tillståndsplikt”

NMTI AB

”Vi önskar upprepa att vi anser att förslaget att öppna en del av bandet för licensfri användning på ett mycket konstruktivt sätt skulle bidra till förbättrad konkurrens. Även vi kan vara intresserade av att utnyttja sådan tillståndsfria band för särskilda tillämpningar.”

Tre innovatörer

”Vi föreslår således att en liten del av 1800 GSM-bandet upplåtes licensfritt vilket skulle ge utrymme för att utveckla 2:a generationens SRD-utrustningar.”

BXO Solutions AB

”...den del av bandet som gränsar mot DECT borde vara fritt på samma sätt som DECT men lämpligen reserveras för GSM och kompatibla tekniker.”

Absolute Mobile Sweden AB

”I era handlingar har jag sett att PTS kan tänka sig att spara 5 MHz tillståndsfritt för olika inomhuslösningar... Vi hoppas och önskar att PTS sparar 5 MHz för denna del.”

ab Intensa

”...därför tycker vi det skulle vara mycket önskvärt om ni kunde lämna de föreslagna 5 MHz i 1800-bandet fritt.”

Örebro läns landsting

”...Ett fritt frekvensband i 1800-bandet med beprövad GSM-teknologi kan ge mig som fastighetsägare eller hyresgäst ett alternativ till våra befintliga DECT lösningar, fritt utnyttja den sen tidigare teknologin som enbart har varit mobiloperatörens....Vi är starkt för att ett sådan band öppnas och att det kan användas av alla.”

Kuntze Communication AB

”I era handlingar har jag sett att PTS kan tänka sig att spara 5 MHz tillståndsfritt för olika inomhuslösningar. Detta skulle passa bra för min verksamhet. Vi hoppas och önskar att PTS sparar 5 MHz för denna del.”

Eltel Networks Infranet AB

"I era handlingar har jag sett att PTS kan tänka sig att spara 5 MHz tillståndsfritt för olika inomhuslösningar. Detta skulle passa bra för vår verksamhet. Vi hoppas och önskar att PTS sparar 5 MHz för denna del.

PTS svarar:

PTS ser att det finns en marknad för "closed groups networks" som kan vara verksamma på en lokal yta. Denna verksamhet har visat sig vara framgångsrik i bl.a Nederländerna. Licensierat spektrum utgör med stor marginal den betydande delen av såväl detta som många övriga band (450 MHz, 900 MHz, 2100 MHz, 2600 MHz och 3400-3800 MHz). PTS föreslår därför att 5 MHz undantas från tillståndsplikt i 1800 MHz-bandet.

Övrigt

Tre

"Tele2 och Telenor måste ses som en part och kan inte tillåtas delta som två separata aktörer i auktionen."

Telia Sonera

"Reglerna bör vara utformade så att det inte missgynnar att uppträda i auktionen på samma sätt som de har för avsikt att göra efteråt. PTS beräkning av hur stora andelar av spektrum som kan komma att disponeras av olika operatörer lider av en del förenklingar när det gäller befintliga samarbeten. Den potentiella risken är att Net4mobility disponerar en så stor del av det totala frekvensutrymmet att detta leder till konkurrenshinder..."

PTS svarar:

Det finns positiva och negativa effekter av samarbeten; positiva effekter gällande spektrumeffektivitet och negativa effekter på konkurrensdynamik. PTS kan endast reglera nätsamarbete när en överlåtelse skett. Myndigheten kommer utveckla sin syn på nätsamarbeten i samband med att frågor och svar avseende 800 MHz-bandet publiceras inom kort. www.pts.se/800MHz-bandet